

Malawi, Marokko og Malta havde tiltrådt Genève-protokollen; og at præsident Nixon havde forelagt denne for det amerikanske senat til godkendelse.

USA gav tilsvarende udtryk for overbevisning om, at det var muligt og ønskeligt snarest at nå frem til en selvstændig aftale om et forbud mod biologiske våben. Fra amerikansk side så man gerne, at I. udvalg drøftede såvel kemiske som biologiske våben, men i erkendelse af de divergerende synspunkter, der herskede blandt medlemslandene, var det USA's overbevisning, at spørgsmålet burde tilbagevises til nedrustningsudvalget i Genève med anmodning om, at det fik tillagt høj prioritet på CCD's næste mødesamling.

Canada udtalte sig efter tilsvarende retningslinier. Det var fortsat Canadas opfattelse, at man skulle tilstræbe et forbud mod både kemiske og biologiske våben, men vanskelighederne ved at gøre fremskridt på det ene område skulle ikke udelukke fremskridt på det andet. Canada betvivlede, at I. udvalg med den korte tid, der stod til rådighed, kunne træffe substantielle beslutninger, og anbefalede en anmodning fra generalforsamlingen til CCD om at fortsætte sit arbejde med hele problemkomplekset.

Sverige henviste i sit indlæg om B- og C-våbnene til et af de 12 uforpligtede medlemmer af CCD i Genève fremlagt arbejdsrapport, der fremhæver dels den påtrængende nødvendighed af at behandle både biologiske og kemiske våben, og dels betydningen af verifikationsspørgsmålet. Generalforsamlingen kunne bedst hjælpe CCD på dette område ved at vedtage en resolution, der opfordrede nedrustningsudvalget i Genève til at afslutte sit arbejde på grundlag af de i dette arbejdsdokument opstillede retningslinier.

Nigeria, der gik ind for en samtidig behandling af de to våbentyper bl. a. under henvisning til, at Genève-protokollen af 1925 behandlede dem under eet, fremhævede, at et verifikationsystem i givet fald måtte baseres på en passende blanding af nationale og internationale forholdsregler, som kunne supplere hinanden, idet national selvkontrol ikke ville være tilstrækkelig.

Danmark understregede i sit indlæg, at den hidtidige debat i Genève og New York syntes at vise en øget forståelse for de biolo-

giske og kemiske våbens farlighed. Hertil havde vel ikke mindst generalsekretærens og WHO's rapporter om virkningerne af den mulige anvendelse af B- og C-våben bidraget. Men disse drøftelser havde samtidig vist, at der var meget betydelige verifikationsvanskeligheder med hensyn til de kemiske våben. Selv om ønsket om samtidig behandling af de to våbentyper var forståeligt, forekom det alligevel den danske delegation vigtigt, at man netop på grund af verifikationsspørgsmålet som et første skridt søgte en forbudsaftale med biologiske våben gennemført og samtidig med mindst mulig forsinkelse fortsatte bestræbelserne for at nå til enighed om en aftale vedrørende de kemiske våben. Det var ikke et spørgsmål om alt eller intet; men et spørgsmål om at løse, hvad der var muligt nu, og arbejde videre mod det udestående. En sådan pragmatisk fremgangsmåde var med held anvendt på andre nedrustningsspørgsmål. Fra dansk side kunne man i øvrigt støtte tanken om at nedsætte et ekspertudvalg til undersøgelse af verifikationsproblemerne.

Over for de fleste vestlige landes ønske om snarest at søge gennemført en forbudsaf-tale for biologiske våben stod de østlige lande lige så fast på deres præference for en samtidig behandling af de to våbentyper. Sovjetunionen fremhævede således, at et fuldstændigt forbud mod enhver form for B- og C-våben samt destruktion af alle eksisterende lagre af sådanne våben logisk ville være det næste skridt efter Genève-protokollen af 1925, der forbyder brugen af kemiske og biologiske våben i krig. De vestlige landes forsøg på at begrænse en forbudsaf-tale til de biologiske våben kunne kun opfattes som et forsøg på at hindre et forbud mod kemisk krigsførelse for at sikre adgangen til at bruge kemiske våben til militære formål. I relation til verifikationsproblemet fremhævede Sovjetunionen B- og C-våbnenes særlige natur: Produktionen af disse våben var snævert forbundet med den fredelige produktion af kemiske og biologiske emner, og en verifikationsprocedure, der f. eks. bestod i oprettelse af kontrolposter og udsendelse af inspektionsgrupper, ville derfor praktisk talt være umulig. Hvad der var påkrævet, var en procedure som angivet i de socialistiske landes reviderede aftaleudkast,